

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. +37067973210, el. p. dmm@lrkm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Adresatams pagal sąrašą

2023-10- Nr. S2-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija parengė ir teikia išvadoms gauti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 pakeitimo įstatymo (naujos redakcijos) projektą ir su šiuo įstatymo projektu, susijusių Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 4, 24, 27, 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 8, 9, 11, 12, 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 314, 356, 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus (toliau – susiję įstatymų projektai).

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – NKPAĮ projektas) parengtas siekiant įgyvendinti Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, priemonę Nr. 2.6.3. „Parengti ir priimti Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo projektą – išdėstyti jį nauja redakcija, siekiant efektyvinti kultūros paveldo apsaugą“, taip pat Kultūros paveldo išsaugojimo ir aktualizavimo politikos 2020-2024 metų veiksmo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2020 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. ĮV-1374 „Dėl kultūros paveldo išsaugojimo ir aktualizavimo politikos 2020-2024 metų veiksmų plano tvirtinimo“ 1.2.1. veiksmą „Tobulinti teisinį reglamentavimą, suderinant tarpusavyje su materialaus ir nematerialaus kultūros paveldo apsauga susijusius teisės aktus ir tarptautinius šalies įsipareigojimus“:

I. Sprendžiama problema	<p>Esamas nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos teisinis reguliavimas yra nepakankamai nuoseklus ir veiksmingas. Skirtinguose teisės aktuose įtvirtintos kultūros paveldo apsaugą turinčios užtikrinti nuostatos ir jose vartojamos sąvokos suprantamos nevienodai, o tai lemia selektyvų jų taikymą. Valdytojams, projektuotojams ir rangovams sunku suprasti, kokiems darbams koks leidimas reikalingas. Darbų vykdymo pradžia dažnai yra sąlygojama reikalavimo parengti du projektus ir gauti du leidimus to paties objekto tvarkymui. Leidimai šiems projektams išduodami vadovaujantis skirtingomis tvarkomis, terminais ir naudojantis skirtingomis informacinėmis sistemomis. Todėl būtina aiškiai apibrėžti ir naujai reglamentuoti nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimui atliekamus darbus.</p> <p>Taip pat nepakankamai aiški nekilnojamųjų kultūros vertybių administravimo sistema. Trūksta aiškaus savivaldybių ir Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamento) funkcijų</p>
-------------------------	--

	<p>ir atsakomybių atskyrimo. Dažnu atveju kultūros paveldo objektų projektų patikros paveldosauginiu požiūriu funkcija dubliuojama, t.y. projektą tikrina bei pastabas jam teikia ir Departamento, ir savivaldybių paveldosaugos specialistai.</p> <p>Nepilnai įgyvendinamos Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo apsaugos konvencijos (toliau – Konvencijos) nuostatos, trūksta Konvencijos nuostatų įgyvendinimo procedūrinio aiškumo, įtvirtintų pareigybių, institucijų funkcijų ir atsakomybių paskyrimo. Teisingumo ministerijos kompetencija politinių organizacijų veiklos srityje.</p>
<p>II. Siūlomos priemonės</p>	<p>1. NKPAĮ projekte siūloma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) atskirti tvarkybos ir statybos darbus pagal poveikį vertingosioms savybėms pobūdį, šių darbų įgyvendinimo būdą ir sąlygas, papildomai išskiriant prevencinės priežiūros darbus; 2) savivaldybėse sukurti vieną langelį, skirtą visų kultūros paveldo objekto specialiųjų paveldosaugos reikalavimų ir sąlygų išdavimui, taikant vieną Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinę sistemą „Infostatyba“ (toliau – Infostatyba); 3) atskirti Departamento ir savivaldybių funkcijas, remiantis objektų/projektų reikšmingumo kriterijumi. Savivaldybė teiktų administracines paslaugas susijusias su objektų tvarkybos darbų projektavimu, projektų derinimu ir leidimų išdavimu, o Departamentas dalyvautų kaip specialiuosius reikalavimus aukštesnio reikšmingumo ar statuso objektų projektams išduodanti ir jų projektus paveldosauginiu požiūriu derinanti institucija. Departamentas, esant poreikiui, galėtų kreiptis į teisėsaugos institucijas dėl savivaldybės išduoto leidimo teisėtumo ir viešojo intereso gynimo nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos srityje. Tokiu būdu būtų užtikrintas deramas leidimų išdavimo ir kontrolės funkcijų atskyrimas. 4) integruoti Konvencijos nuostatas į Nekilnojamojo kultūros paveldo įstatymą, tuo užtikrinant teisės normų suderinamumą. Aiškiai atskirti institucijų funkcijas Pasaulio paveldo sąraše esančiose vertybėse. Įtvirtinti šių vertybių valdymo sistemą, paremtą valdymo planais. 5) įtesinti nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistų kvalifikacines kategorijas, nustatant aiškius jų suteikimo kriterijus. <p>Konkretūs NKPAĮ projekte siūlomi teisinio reguliavimo pakeitimai nurodyti aiškinamajame rašte.</p> <p>2. Statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 4, 24, 27, 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektu siūloma suderinti Statybos įstatymo ir NKPAĮ nuostatas, susijusias su statybos ir tvarkybos darbų nekilnojamosiose kultūros vertybėse reglamentavimu.</p> <p>3. Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 8, 9, 11, 12, 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu siūloma atskirti Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme ir Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme naudojamas sąvokas, aiškiai reglamentuoti kilnojamųjų kultūros vertybių, kai jos kartu yra ir nekilnojamojo kultūros paveldo objekto vertingosios savybės, tyrimo konservavimo ir restauravimo darbus.</p> <p>4. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 314, 356, 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu siūloma Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 31 straipsnio, kuriame nustatyta atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus, nuostatas perkelti į</p>

	administracinių nusižengimų kodekso 314 straipsnį, kuriame nustatyta atsakomybė už Kultūros paveldo apsaugos reikalavimų pažeidimą, padidinat baudų už šiuo pažeidimus dydžius, kurie atgrasytų nuo jų darymo, suteikti teisę savivaldybių administracijų pareigūnams atlikti administracinių nusižengimų, susijusių su Kultūros paveldo apsaugos reikalavimų pažeidimu tyrimą ir surašyti atitinkamus administracinių nusižengimų protokolus.
III. Priemonių kaštai	Esamos valstybės ar savivaldybių institucijos nebus reorganizuojamos, nesiūloma steigti naujų institucijų ar naikinti esamas. Tačiau tarp jų bus perskirstomos kai kurios funkcijos, susijusios su nekilnojamojo paveldo priežiūra ir tvarkyba: savivaldybės teiks administracines paslaugas, susijusias su objektų tvarkybos darbų projektavimu, projektų derinimu ir leidimų išdavimu, o Departamentas išduos specialiuosius reikalavimus aukštesnio reikšmingumo ar statuso objektų projektams ir juos pagal kompetenciją tikrins. Taikant vieno langelio principą, tikėtina, jog savivaldybėms administravimo apimtys didės iki 14%, tačiau, kadangi priėmus NKPAĮ projektą savivaldybių administracijos nebevykdys valstybės saugomų kultūros paveldo objektų stebėsenos, savivaldybių sąnaudos, susijusios su nekilnojamojo kultūros paveldo apsauga neturėtų ženkliai didėti. Priėmus NKPAĮ projektą bus reikalingas papildomas finansavimas naujos paslaugos „Tvarkybos leidimo išdavimas“ sukūrimui Infostatyboje, t. y. 29 040 Eurų su mokesčiais.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus NKPAĮ projektą bus sudarytos sąlygos efektyviau išnaudoti kultūros paveldo apsaugai skirtus valstybės ir savivaldybių resursus ir tuo pačiu kultūros paveldo objektų valdytojams greičiau ir mažesnėmis sąnaudomis atlikti kultūros paveldo objektų priežiūros ir tvarkybos darbus, bus tinkamai įgyvendinama Konvencija ir užtikrinama Pasaulio paveldo sąraše esančių vertybių apsauga.

NKPAĮ projektą rengti paskatinusios priežastys nurodytos aiškinamajame rašte.

NKPAĮ projektu ir susijusių įstatymų projektais neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

NKPAĮ projektas ir susijusių įstatymų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, yra atliktas NKPAĮ projekto poveikio vertinimas.

NKPAĮ projektas ir susijusių įstatymų projektai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Prašome NKPAĮ projektą ir susijusių įstatymų projektus išnagrinėti ir išvadas Kultūros ministerijai pateikti Vyriausybės darbo reglamente nustatyta tvarka, t. y. ne vėliau, kaip per 12 darbo dienų nuo jų paskelbimo Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Per nurodytą terminą negavę pastabų ir pasiūlymų, laikysime, kad NKPAĮ projektui ir susijusių įstatymų projektams pastabų ir pasiūlymų neturite. Taip pat prašytume valstybės ir savivaldybių institucijų įvertinti, ar siūlomi teisinio reguliavimo pakeitimai sąlygos įstatymo įgyvendinimui reikalingų kaštų padidėjimą/sumažėjimą ir jeigu taip – pateikti konkrečius paskaičiavimus.

NKPAĮ projektą ir susijusių įstatymų projektus parengė Kultūros ministerijos Kultūros paveldo politikos grupės patarėja, l. e. grupės vadovės pareigas, Sigita Bugenienė, tel. +370 667 65541, el. p. sigita.bugeniene@lrkm.lt), patarėjas Gintaras Džiovėnas, tel. +370 687 97075, el. p. gintaras.dziovenas@lrkm.lt, Teisės ir žmogiškųjų išteklių skyriaus patarėja Kristina Krikštaponienė, tel. +370 608 455955, el. p. kristina.krikstaponiene@lrkm.lt.

PRIDEDAMA:

1. NKPAĮ projektas, 43 lapai;
2. Aiškinamasis raštas, 11 lapų;
3. Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas;
4. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 4, 24, 27, 271 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir projekto lyginamasis variantas, 8 lapai;
5. Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 8, 9, 11, 12, 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir projekto lyginamasis variantas, 6 lapai;
6. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 314, 356, 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir projekto lyginamasis variantas, 4 lapai;
7. NKPAĮ projekto poveikio vertinimas, 16 lapų;
8. Darbų atskyrimo schema, 1 lapas.

Kultūros viceministras

Rimantas Mikaitis

Gintaras Džiovėnas, tel. +370 608 46011, el. p. Gintaras.Dziovenas@lrkm.lt

ADRESATŲ SĄRAŠAS

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija el. p.: info@am.lt
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, el. p.: kanc@eimin.lt
Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, el. p.: info@enmin.lt
Lietuvos Respublikos finansų ministerija, el. p.: finmin@finmin.lt
Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, el. p.: kam@kam.lt
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, el. p.: post@socmin.lt
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, el. p.: ministerija@sam.lt
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, el. p.: rastine@tm.lt
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, el. p.: sumin@sumin.lt
Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, el. p.: smin@smsm.lt
Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, el. p.: urm@urm.lt
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, el. p.: bendrasisd@vrm.lt
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, el. p.: zum@zum.lt
Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, centras@kpd.lt
Kultūros infrastruktūros centras, el. p.: kic@kulturosic.lt
Lietuvos savivaldybių asociacija, el. p.: bendras@lsa.lt
Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, el. p.: centras@genocid.lt
Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, el. p.: taryba@kt.gov.lt
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, el. p.: dokumentai@stt.lt
Lietuvos Respublikos Valstybinė kultūros paveldo komisija, el. p.: komisija@vkpk.lt
Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, el. p.: nzt@nzt.lt
Tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės el. p.: info@tmde.lt
Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, el. p.: vsst@vsst.lt
Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, el. p.: info@vtpsi.lt
Valstybės įmonė Turto bankas, el. p.: info@turtas.lt
Viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra, el. p.: info@cpva.lt
Viešoji įstaiga Kultūros vertybių globos tarnyba, el. p.: kulturosvertybes@gmail.com
Asociacija ICOMOS Lietuva, el. p.: info@icomos-lithuania.org
Asociacija Istorinis miestas, el. p.: istorinis.miestas@istorinismiestas.lt
Kultūros paveldo ekspertų asociacija, el. p.: kpeasociacija@gmail.com
Lietuvos archeologijos draugija el. p.: archeologijosdraugija@gmail.com
Lietuvos architektų sąjunga, el. p.: info@architektusajunga.lt
Lietuvos architektų rūmai, el. p.: info@architekturumai.lt
Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacija, el. p.: info@lntpa.lt
Lietuvos pilių ir dvarų asociacija el. p.: info@dvarai.lt
Lietuvos restauratorių asociacija el. p.: info@conservation.lt
Lietuvos Respublikos restauratorių sąjunga, el. p.: retauratoriusajunga@gmail.com
Lietuvos statybininkų asociacija, el. p.: info@statybininkai.lt